

KÜRESEL GELİŞMELER BÜLTENİ

TİM **TÜRKİYE**
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

Avrupa Merkez Bankası Faiz İndirimlerini Neredeyse Tamamladı

Avrupa Merkez Bankası (ECB) politika yapıcılarından Boris Vujcic yaptığı açıklamada, enflasyonun beklendiği gibi yüzde 2 seviyesinde sabitlenmesi halinde ECB'nin faiz indirimlerini "neredeyse tamamladığını" söyledi.

ECB geçen yıl içinde sekiz kez faiz indirimine gitti ve üç yıl süren aşırı enflasyonun ardından enflasyonun yüzde 2 hedefine güvenli bir şekilde geri döndüğü için önümüzdeki ay politika duraklaması sinyali verdi.

Hırvatistan Merkez Bankası Başkanı Vujcic, "Neredeyse bittiğimizi ve iyi bir konumda olduğumuzu kabul ediyorum. Haziran ayındaki tahminlerimiz gerçekleşirse, bunun para politikası duruşumuz için doğru niteleme olduğunu düşünürüm" dedi.

Hürmüz Boğazı Kapandı, Küresel Ekonomide Endişeler Arttı

İran İslam Cumhuriyeti Ordusu, boğazın ikinci bir duyuruya kadar kapalı kalacağını belirtti. Sosyal medya hesaplarından yaptıkları paylaşımda, "Başka bir duyuruya kadar Hürmüz Boğazı'ndan hiçbir geminin geçişine izin verilmeyecektir" denildi. Dünya genelinde petrol tüketiminin yaklaşık olarak yüzde 20'sinin bu Boğaz üzerinden taşındığı biliniyor. Küresel enerji için hayati öneme sahip olan Hürmüz Boğazı, OPEC ülkelerinin de kullandığı bir deniz geçidi.

Katar'ın üretiminde olan LNG de bu deniz geçidini kullanıyor.

ABD ise bölgede yaşanan bu tür tehditlere karşı, Bahreyn'de konumlandığı 5. Filo aracılığıyla ticari deniz taşımacılığını korumakla görevli. Boğazın kapatılması ile beraber uzmanlar, böyle bir senaryoda dünya çapındaki petrol taşımacılığının yaklaşık yüzde 20'sinin sekteye uğrayabileceğini ifade ediyor. JP Morgan tarafından yapılan analizde Boğaz'ın ulaşımına kapatılmasının sonucu olarak petrol fiyatlarının varil başına 120-130 dolar seviyelerine ulaşabileceği düşünülüyor.

Çin'in Konteyner Nakliye Endeksi 4 Haftadır Yükselişte

Shanghai Nakliye Borsası tarafından hesaplanan verilerine göre, 6-13 Haziran döneminde endeks %7,6 artarak 1243,05 puana çıktı. Bir önceki hafta endekste %3,3 artış yaşanmıştı.

Söz konusu haftada en fazla artış gösteren bölge %26,7 ile Güney Amerika hattı olurken, en fazla düşüş gösteren bölge %0,9 ile Japonya hattı olarak belirlendi.

CCFI, 22 uluslararası taşımacılık şirketinden aldığı veriler ile Çinli konteyner limanlarının 14 farklı rota için spot ve sözleşmeli navlun ücretlerini takip ediyor.

Endeks, 1 ocak 1998'de 1.000 puan olarak başlamıştı.

İngiltere'den Dev Harcama Paketi

İngiltere Maliye Bakanı Rachel Reeves, gelecek 4 yılda bilişim, altyapı ve sağlık sistemine daha fazla kamu harcamasını

içeren yeni bütçe değerlendirmesini açıkladı. Planının 2026-2029 dönemine ait kamu harcamalarının ve 2030'a uzanan yatırımları içerdiğini belirten Reeves, kamu hizmetleri bütçesinin yıllık yüzde 2,3 büyüyeceğini dile getirdi. Reeves, bu artışın daha önceki planlara göre toplamda 190 milyar sterlin daha fazla bütçe anlamına geldiğini ifade ederek, "Bu hükümet, ülkemizin güvenliği, sağlığı ve ekonomisine yatırım yapıyor ki çalışanlar daha refah içinde yaşayabilsin." dedi.

Almanya'da Şirket İflasları Yaklaşık 2 Yıl Sonra İlk Kez Azaldı

Almanya Federal İstatistik Ofisi (Destatis), mayıs ayına ilişkin iflas başvuruları öncü verilerini açıkladı. Buna göre, mayısta iflas başvuruları bir önceki yılın aynı ayına kıyasla yüzde 0,7 azaldı.

Destatis'in açıklamasında, "Bu, Mart 2023'ten beri iflaslara ilişkin öncü göstergede ilk yıllık düşüş oldu." ifadesi yer aldı. Mart 2023'te bir önceki yıla göre 3,4 düşüş görülmüştü.

Bu arada ofis, ülkede şirket ve şahıs iflaslarında ocak-mart dönemine ilişkin nihai verilerini de açıkladı. Söz konusu dönemde 5 bin 891 şirket iflas bildirdi. Geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 13,1 artış dikkati çekti.

ABD 150 Ülkeye Tarife Mektubu Göndermeye Hazırlanıyor!

ABD Başkanı Donald Trump'ın 2 Nisan'da çok sayıda ülke için açıkladığı tarifelerden bu yana küreselde ticaret savaşları devam ederken, gelişmeleri ve haber akışlarını tüm dünya yakından izliyor. Öte yandan basın mensuplarının soruları yanıtlayan Trump, önümüzdeki iki-üç hafta içinde ABD Ticaret Bakanı Howard Lutnick ve Hazine Bakanı Scott Bessent aracılığıyla yaklaşık 150 ülkeye 'tarife mektubu' gönderileceğini söyledi.

Gönderilecek mektupların, ülkeler bazında değişen yüzde tarife oranlarını içereceği, net ve bağlayıcı olacağı söylenirken; pazarlık yerine dayatmalı mesajlar içereceği ve zaman baskısıyla ilerleyeceği tahmin ediliyor. Diğer taraftan, Çin ve Birleşik Krallık ile çerçeve anlaşmaları yapılırken; diğer ülkelerle (Japonya, Güney Kore, AB, Vietnam) ön görüşmeler sürüyor ya da mektuplardan sonra tarifeye geçilmesi bekleniyor. ABD Başkanı Trump gönderilecek mektuplarla; uzun pazarlıkları sınırlandırmayı,

hızlı karar almayı amaçlıyor ve net anlaşmalarla ya da tarifelerle karşılık alınmasını hedefliyor. 8 Temmuz'daki mevcut yüzde 10'luk 'karşılıklı tarife' periyodunun bitişine yönelik, 'mektup süreci' eş zamanlı olarak yürütülüyor.

Yapay Zekâ Fırtınası Esiyor! Enerji Yatırımlarını Üçe Katladı

Küresel enerji piyasalarında geçen yıl yapay zekaya yapılan yatırım enerji alanındaki girişim yatırımlarını üçe katlayarak 84 milyar dolar oldu.

Uluslararası Enerji Ajansının (IEA) bu yıl onuncusunu yayımladığı Dünya Enerji Yatırımları raporundan derlediği bilgilere göre, enerji sektöründe maliyetlerin yükselmesi ve politika belirsizlikleri yatırım kararlarını etkilerken sermaye daha çok yapay zeka odaklı projelere yönelmeye başladı.

Şirketlerin enerji AR-GE harcamaları ise 2020'den bu yana en düşük büyüme oranını gösterdi. Risk sermayesi yatırımları 2024'te 8 milyar dolar azaldı. Yüksek faiz oranları inovatif şirketlerde öz sermaye yatırımını daha az çekici hale getirdi. Yavaşlamayan bir diğer alan ise yapay zeka oldu. Yapay zeka 2024'te, enerjiyle ilgili risk sermayesi yatırımlarının yaklaşık 3 katına denk gelen 84 milyar dolarlık yatırım topladı. Yapay zekaya olan ilgi, enerji sistemi optimizasyonu ve enerji inovasyonu için fırsatları da beraberinde getirdi. Rapora göre, 2025 itibarıyla, merkezi Çin'de bulunan şirketler,

küresel kurumsal enerji AR-GE harcamalarında en büyük paya sahip hale geldi. Çinli firmaların payı 2015'te yüzde 16 iken, 2025'te yüzde 38'e yükseldi. Bu oranla ülkedeki şirketler, yüzde 27 ile 2. sırada gelen Avrupalı firmaların önüne geçti.

Çin: ABD İle Ticaret Görüşmelerinde İlerleme Kaydedildi

Çin, ABD ile karşılıklı tarife artışlarıyla tırmanan ticaret geriliminin çözümü için İngiltere'nin başkenti Londra'da yürütülen müzakerelerde ilerleme kaydedildiğini bildirdi.

Xinhua'nın haberine göre, Çin'in Uluslararası Ticaret Temsilcisi Li Çınggang, yaptığı açıklamada, tarafların son iki günde akılcı, profesyonel, samimi ve derin temaslarda bulunduğunu ve sorunların çözümü konusunda ilerleme sağlandığını belirtti. Görüşmede tarafların, iki ülke liderinin 5 Haziran'da yaptığı telefon görüşmesinde ve öncesinde Mayıs ayında

İsviçre'nin Cenevre şehrinde yürütülen görüşmelerde varılan mutabakatın uygulanmasına yönelik çerçeve konusunda prensipte anlaştığını vurgulayan Li, "Umarız, Londra toplantısında kaydedilen ilerleme, Çin ve ABD arasında güvenin güçlendirilmesine, iki ülke arasında ekonomik ve ticari bağların sağlıklı ve istikrarlı gelişimine katkı sağlar." dedi.

Rus Petrolüne Yasak Süresi Uzatıldı

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Rus petrolüne tavan fiyat uygulamasına katılanlara petrol ve petrol ürünü satışına yönelik yasağın süresini uzattı.

Putin'in imzaladığı kararnameyle, Batılı ülkelerin Rus petrolüne varil başına 60 dolar tavan fiyat uygulamasına karşı yaptırım kararının süresi 31 Aralık 2025'e uzatıldı.

Rusya, 1 Şubat 2023'te yürürlüğe giren kararla, tavan fiyat uygulamasına katılan kişi ve şirketlere petrol ve petrol ürünü satışını yasaklamıştı.

Tavan fiyat uygulayan ülkelere petrol sevkiyatı yalnızca Putin'in özel izniyle gerçekleşebiliyor. G7 ve Avrupa Birliği ülkeleri Aralık 2022'de,

Rusya'dan deniz yoluyla taşınan petrole varil başına 60 dolar tavan fiyat uygulanmasında anlaşmaya varmıştı.

Avrupa Birliği'nden Ukrayna'dan Tarım Ürünleri İthalatına Kota

Avrupa Birliği (AB), Rusya'nın işgaline karşı Ukrayna'ya destek amacıyla 2022 yılında yürürlüğe koyduğu Ukrayna'dan tarım ürünlerine gümrük vergisi ve kotaların askıya alınması uygulamasında değişikliğe gitti.

AB Konseyi, Ukrayna'dan ithal edilen tarım ürünlerine yönelik ithalat kotalarını resmen yeniden yürürlüğe koydu. Kararla birlikte Ukrayna ekonomisine destek amacıyla başlatılan tam kapasiteli serbest ticaret uygulaması sona ermiş oldu. AB Resmî Gazetesi'nde yayınlanan politika değişikliği, 5 Haziran 2025 tarihine kadar geçerli olan (AB) 2024/1392 sayılı düzenlemenin süresinin sona ermesiyle birlikte yürürlüğe girdi.

Çin, Airbus'a 200 ile 500 Arasında Uçak Sipariş Edebilir

Bloomberg News'a yaptıkları açıklamalara göre Çin, Avrupalı liderlerin iki ülkenin uzun vadeli ilişkilerini kutlamak üzere Pekin'i ziyaret edeceği önümüzdeki aydan itibaren yüzlerce Airbus SE uçağı için sipariş vermeyi düşünüyor.

Konuyla ilgili bilgi sahibi kişilerin

AB Komisyonu: Bulgaristan Euro'ya Geçmeye Hazır

AB Komisyonu tarafından, Euro para birimini kullanmayan Birlik üyesi ülkelerin Euro Bölgesi'ne katılımına hazırlık seviyelerinin değerlendirildiği yakınlama (Convergence) raporu yayımlandı.

Bulgaristan'ın, Euro Bölgesi'ne katılım sürecinde ilerleme gösterdiği belirtilen raporda, "AB Komisyonu, Bulgaristan'ın 1 Ocak 2026 itibarıyla avroya geçmeye hazır olduğu sonucuna vardı." ifadesine yer verildi.

Raporda, Bulgaristan'ın avroya geçiş için gereken kriteri yerine getirdiği, ülkenin Euroya geçmesiyle birlikte Euro Bölgesi'nin 21'inci üyesi olacağına işaret edildi.

AB ile ABD Arasında Tarife Müzakereleri Sürüyor

Avrupa Birliği (AB) Komisyonu Ticaretten Sorumlu Üyesi Maros Sefcovic, ABD ile tarifeler konusundaki müzakerelerin hızlı biçimde doğru yönde ilerlediğini bildirdi. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Bakanlar Konseyi Toplantısı için Paris'te bulunan Sefcovic, ABD ticaret temsilcisiyle görüşmesinin ardından sosyal medya hesabından paylaşımında bulundu.

"ABD Ticaret Temsilcisi Jamieson Greer ile verimli ve yapıcı bir görüşme gerçekleştirdim." ifadesini kullanan Sefcovic, doğru yönde hızlı biçimde ilerlediklerini belirtti. Sefcovic, tarife müzakerelerinde ivmeyi korumak için yakın temasta kalacaklarına işaret etti. ABD Başkanı Donald Trump, 23 Mayıs'ta AB ile yapılan

ticaret görüşmelerinin hiçbir yere varmadığını belirterek, 1 Haziran'dan itibaren AB'ye doğrudan yüzde 50'lik tarife uygulanmasını önerdiğini açıklamıştı.

MEVZUAT VE SEKTÖREL POLİTİKALAR ŞUBESİ

sektorelpolitikalar@tim.org.tr